

RTU studiju kurss "Civiltiesības. Lietu tiesības"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0183
Nosaukums	Civiltiesības. Lietu tiesības
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Inguna Tabore - Pasniedzējs
Mācībspēks	Līga Mazure - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Lietu tiesības nozīmē varu par lietu, varu, ko realizē tiesīgā persona, iedarbojoties tieši uz materiālu lietu. Šī tiesība saista tiesīgo personu – tiesību subjektu ar lietu tiesību objektu. Nodrošināt studējošiem teorētiskas zināšanas lietu tiesībās, kā lietu tiesību absolūtā daba to priekšrocība salīdzinājumā ar visām citām tiesībām, sniegt apskatu lietu tiesību divām juridiskām formās, tas ir īpašuma tiesība (tiesība uz savu lietu) un tiesības un svešu lietu (servitūti, ķīlas tiesības izpirkuma tiesība).
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis: Nodrošināt studējošajiem padziļinātu izpratni par īpašumtiesību un citu lietu tiesību principiem un normām civiltiesību kontekstā. Attīstīt zināšanas par īpašumtiesību veidiem, saturu un aizsardzību, tostarp par īpašuma, valdījuma un reālo tiesību jautājumiem. Iegūt spējas analizēt juridiskās attiecības, kas saistītas ar lietām, piemērot attiecīgās tiesību normas un risināt praktiskas tiesiskas problēmas. Veicināt prasmes interpretēt tiesību aktus, tiesu praksi un citus juridiskos tekstus, kas saistīti ar lietu tiesībām. Attīstīt kritisko domāšanu un spējas izvērtēt un piedāvāt risinājumus reālās situācijās, kas saistītas ar lietu tiesībām.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Pastāvīgais darbs /sastāv no divām daļām/ (pastāvīgā darba sadali veic lektors; pastāvīgā darbu izpilde un prezentācija notiek semināra laikā). Gatavošanās semināra nodarbībām. Gatavošanās praktiskajām nodarbībām (literatūras atlase). Literatūras lasīšana un analīze. Patstāvīgu darbu, t.sk. kāzusu izpilde. Gatavošanās pārbaudījumam.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Balodis K.Ievads civiltiesībās.R.Zvaigzne ABC,2007. 2.Grūtups, A., Kalniņš, E. Civillikuma komentāri. Īpašums (927.-1129.p.). Rīga: 2002 3.Rozenfelds J. Lietu tiesības. R., Zvaigzne ABC, 2000. 4.Višņakova G., Balodis K. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Lietas. 5.Valdījums. Tiesības uz svešu lietu, R.1998. 6.Rozenfelds J. Valdījuma teorijas. Latvijas Universitātes Zinātniskie raksti. 740. sējums. R., 2008. 7.Torgāns K. Civiltiesību, Komerctiesību un Civilprocesa aktualitātes, R., 2009. Papildu/Additional: 1.Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. -- R., 1933. 2.Torgāns K., Grūtups A., Balodis K., Višņakova G., Petrovičs S., Kalniņš E., Bitāns A. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401. - 2400. p.). Rīga, 1998. 3.Rozenfelds J. The Concept and Content of Property Rights in Latvian Law / Īpašuma tiesību jēdziens un saturs Latvijas tiesībās. Latvijas Universitātes raksti: Juridiskā zinātne 719. sējums – 2007. 4.Čepāne I., Prof. Dr.iur., Satversmes tiesas tiesnese, Mg.iur. Sandijs Statkus, Satversmes tiesas tiesneša palīgs. Pašvaldības teritorijas plānojums kā nekustamā īpašuma tiesību aprobežojums. "JV" Nr.2., 3, 25.01.2005.; 5.Švemberga Annija Par nekustamā īpašuma pirkuma tiesībām „Latvijas Vēstnesis” 10 (243); 04.06.2002 11 (244) 6.Vīnzarājs, N. Lietu tiesības, Civiltiesību problēmas. Raksti (1932. – 1939.) Rīga: 2000. 7.Grūtups A. Krastiņš E. Īpašuma reforma Latvijā. R. 1995. 8.Kalniņš E. Privāttiesību teorija un prakse, 2005. 9.Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta spriedumi un lēmumi, R. (no 1997. līdz 2007.gadam). 10.Kalniņš E. Nekustama īpašuma labticīga ieguvēja aizsardzība. Mans īpašums Nr.23/24(117/118) 99,29.lpp. 11.I.Neimane. Īpašuma tiesības kā cilvēka pamattiesības// Jurista Vārds,07.12.2004,05.04.2005. 12.E.Pastars, J.Pleps, I.Plakane “Konstitucionālās tiesības”, R.2004. 13.“Konstitucionālā kontrole īpašuma tiesību aizsardzībā “ Jurista vārds, 05.07.2005., 12.07.2005. 14.S.Rudāns Nekustama īpašuma labticīga iegūšana, Jurista Vārds 06.06.2006.Nr.22 (425). 15.S.Rudāns Nekustama īpašuma labticīga iegūšana, Jurista Vārds 30.05.2006. Nr.21 16.J.Rozenfelds Tiesu prakse lietu tiesību jomā, Jurista Vārds 26.10.2010., Nr.43 17.J.Rozenfelds Lietu tiesību normu piemērošana tiesu praksē, Jurista Vārds 09.11.2012. Nr.16. 18.Bukovskis V. Civilprocesa mācību grāmata.- Rīga, Autora izdevums,1933. 19.Civilprocesa likuma komentāri I, II un III Daļa. Sagatavojis autoru kolektīvs Prof.K.Torgāna zinātniskajā redakcijā, Tiesu nama aģentūra 2014. 20.Līcis A.Prasības tiesvedība un pierādījumi. Rīga, Tiesu nama aģentūra, 2003. 21.Leja L.Par labticīga ieguvēja aizsardzību, prettiesiski atsavinot līzinga objektu. Jurista vārds. 2004.gada 17.februāri Nr.6. 22.Sinaiskis V. Latvijas Civiltiesību apskats,-R.,1996. 23.Cilvēktiesību žurnālā publicēto Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu apskate (ka pret Turciju un Svētie klosteri pret Grieķiju). 09.12.1994. #9-12,1999. 24.Покровский И. Основные проблемы Гражданского права.- Петроград, 1917. 25.Хвостов В. Система римского права. Москва, 1996. 26.Pētījums par Civillikuma lietu tiesību daļas pirmās, otrās un trešās daļas modernizācijas nepieciešamību (www.tm.gov.lv) 27.Latvijas Republikas Augstākās tiesas apkopojums “Par tiesu praksi lietās, kas izriet no servitūtu tiesībām, 2006.gads (www.at.gov.lv) 28.Latvijas Republikas Augstākās tiesas apkopojums “Kopīpašums”, 2011, (www.at.gov.lv) Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1.Latvijas Republikas Augstākā tiesa: . www.at.gov.lv 2.Latvijas Vēstnesis - www.lv.lv 3.Normatīvo aktu bāze – www.likumi.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Appūti studiju kursi: Tiesību teorija; Civiltiesības. Vispārīgā daļa.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Lietu tiesību institūts. Lietas un lietu kopības vispār Civillikuma lietu tiesību izpratnē.	2	2	1	2
Lietu klasifikācija. Galvenās un blakus lietas un to vispārīgie noteikumi. Nostas un izdevumi. Nekustama īpašuma objekts. Lietu sadalījums pēc vērtības.	2	2	1	4
Valdījuma vispārīgie noteikumi. Valdījuma teorijas. Valdījuma reformas nepieciešamība.	2	2	1	4
Valdījuma iegūšana. Valdījuma turpināšana un valdījuma izbeigšanās.	2	2	1	4
Valdījuma veidi. No valdījuma izrietošās tiesības.	2	2	1	4
Pastāvošā valdījuma aizsardzība. Atņemtā valdījuma atjaunošana. Valdījuma izpratne tiesu praksē.	2	2	1	4
Īpašuma jēdziens un saturs. Īpašuma priekšmets. Īpašuma veidi. Īpašuma pozitīvā un negatīvā daba.	2	2	1	4
Īpašuma iegūšana. Sākotnējie īpašuma iegūšanas veidi. Atsavinātie īpašuma iegūšanas veidi. Īpašuma iegūšana ar ieilgumu kā īpašuma iegūšanas veids.	2	2	1	4
Īpašuma iegūšana ar nodošanu. Īpašuma objektu ierakstīšana zemesgrāmatās. Koroborācijas sistēma.	2	2	1	4
Īpašnieka tiesības. Īpašuma prasības jēdziens un nozīme.	2	2	0	4
Īpašuma aprobežojumi. Kopīpašums kā īpašuma aprobežojums un tā dalīšanas iespējas.	2	2	1	4
Ķīlas tiesības jēdziens, ķīlas tiesības priekšmets un ķīlas tiesības apjoms. Ķīlas tiesības veidi, nodibināšanas, izbeigšanās un ķīlas tiesības sekas.	2	4	0	4
Hipotēka uz nekustamo īpašumu un tās tiesiskais raksturojums.	2	4	1	4

Servitūta jēdziens. Servitūtu iedalījums. Servitūtu nodibināšana. Servitūtu izbeigšanās.	2	4	0	4
Reālnastas vispārīgie noteikumi. Reālnastu nodibināšana un izbeigšana.	2	4	1	4
Izpirkuma tiesības jēdziens, nodibināšana un izlietošana. Izpirkuma tiesības sekas. Izpirkuma tiesības izbeigšanās.	2	4	0	4
Kontroldarbs. Starppārbaudījums, / rakstveida kontroldarbs, kas sastāv no divām daļām (teorētiskais jautājums un otrā daļa īpašuma tiesību vai tiesību uz svešu lietu strīda analīze, juridiskā argumentācija, tiesību normu piemērošana un atbildes pamatošana un sagatavošana).	0	4	0	4
Kopā:	32	46	12	66

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Spēj izprast padziļināti attiecīgās profesionālās jomas teorētiskos jautājumus par lietu tiesību tiesisko regulējumu. Spēj formulēt teorētiskās juridiskās problēmas par īpašuma tiesībām (tiesības uz savu lietu) un tiesību uz svešu lietu.	Atbilde semināros, praktiskās nodarbībās, atbilde eksāmenā
Prasmes: Spēj juridiski pareizi izprast jautājumu par lietu tiesību praktisko nozīmi, kā noteikumu kopumu, kas obligāts tiesību subjektiem, nevis pašām lietām. Spēj demonstrēt izsmeļošas zināšanas par tiesību normu piemērošanu valdījuma institūtā un tiesībām uz svešu lietu par servitūta, ķīlas tiesību, reālnastu un izpirkuma tiesībām. Izprast jautājumu par tiesībām uz īpašumu, par īpašuma tiesību regulējumu Civillikumā, īpašuma garantija starptautiskajās tiesībās.	Atbilde semināros, praktiskās nodarbībās, atbilde eksāmenā
Kompetence: Spēj veikt īpašuma tiesību un tiesību uz svešu lietu strīdu analīzi, juridiskās dokumentācijas un strīdus faktisko apstākļu analīzi un vērtēšanu, tiesību normas piemērošanu un interpretāciju, sagatavot un pamatot atbildes. Juridiski pareizi pieņemt, pamatot un sagatavot lēmumu teorētiskā un praktiskā aspektā, analizēt un piemērot tiesu praksi, tiesas spriedumu analīze. Studējošais prot atlasīt pareizo judikatūru sava strīda faktiskajiem apstākļiem, piemērojot analīzi.	Atbilde semināros, praktiskās nodarbībās, atbilde eksāmenā

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Lekciju apmeklējums – 5% vai 0,5 balles.	5
Piedalīšanās un darbs semināros, praktiskās nodarbībās -15% vai 1,5 balles.	15
Starppārbaudījums, rakstveida kontroldarbs – 30% vai 3 balles.	30
Patstāvīgo darbu izpilde – 10% vai 1 punkts.	10
Eksāmena kārtošana -40% vai 4 balles.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	